

Sally

Sally a tópart mellett húzódó úton közeledett felém. Odaintettem neki, és a nevét kiáltottam. Mindig élvezettel néztem rá. Mindegyiküket szerettem, de kétségtelenül Sally volt közöttük a legszebb.

Intésemre egy kicsit felgyorsított, de méltóságteljes maradt, mint mindig. Éppen csak annyira iramodott neki, hogy kimutassa, ő is örül, hogy most láthat engem.

A mellettem álló férfihoz fordultam.

- Ez Sally - mondtam.

Válaszképpen rám mosolygott, és bólintott. Mrs. Hester vezette hozzám.

- Jaké, ez itt Mr. Gellhorn! Biztosan emlékszik rá, ő kért levélben találkozót magától.

Persze, hogy nem emlékeztem. Mindig rengeteg munkám akad a Farmon, és egyszerűen nem vesztegethetem az időt a posta átböngészésével. Ezért van itt Mrs. Hester. A közelben lakik, és nagyon ügyesen elintézi az efféle butaságokat anélkül is, hogy nekem foglalkoznom kellene velük. Ami viszont még ennél is fontosabb: szereti Sallyt meg a társait. Vannak emberek, akik nem igazán kedvelik őket.

- Örvendek, Mr. Gellhorn! - mondtam.

- Raymond J. Gellhorn! - nyújtotta a kezét a férfi.

Jól megtermett fickó volt, legalább fél fejjel magasabb nálam, és sokkal testesebb is. Feleannyi idős lehetett, mint én, harmincvalahány évesnek néztem. Lenyalt, közepén elválasztott fekete haja volt, és gondosan nyírt, vékonyka bajuszt viselt. Állkapcsának csontjai a füle felé úgy kiszélesedtek, mintha mumpszos lett volna. Bármelyik filmben eljátszhatta volna a gazember szerepét, ennek ellenére megnyerő embernek találtam. Ebből is kitűnik, a filmek sem tévednek mindig.

- Jacob Folkers vagyok - mondtam. - Miben lehetek a segítségére?

Széles, fogvillogtató vigyorra húzta a száját.

- Ha nem esik nehezebbre, elmondhatna néhány dolgot a Farmról.

Hallottam, hogy Sally közvetlenül mögöttem jön, és kinyújtottam a kezem. Tenyeremben éreztem kemény, sima, zománcozott lökhárítója melegét.

- Szép autó! - mondta Gellhorn.

Így is lehet mondani. Sally egy 2045-ös, Hennis-Carleton-féle pozitronikus motorral felszerelt, Armat alvázakabriolet volt. A legtisztább, legfinomabb vonalú kocsik, amit életemben láttam. Akkor már ötödik éve volt a kedvencem, és minden elképzelhető extrával felszereltem. Ez idő alatt egyetlenegyszer sem ült ember a kormány mögött.

Egyszer sem.

- Sally - simogattam meg gyengéden -, ez Mr. Gellhorn! - Sally hengerei egy kicsit hangosabban doromboltak, én pedig a fülemet hegyezve figyeltem, nem hallok-e valami oda nem illő kattogást. Az utóbbi időben mindegyik kocsinál motorkopogást fedeztem fel, amin az olajcsere sem sokat segített. Sally hangja viszont éppen olyan sima volt, akár a festése.

- Mindegyik autóját elnevezte? - kérdezte Gellhorn.

Úgy láttam, meglepődött, de Mrs. Hester nem szerette az olyan embereket, akik akár leplezve is, de kigúnyolták a Farmot.

- Természetesen - felelt helyettem élesen. - Az autóknak valódi személyiségük van. Nem igaz, Jaké? A szedánok hím-, a nyitott kocsik pedig nőneműek.

Gellhorn újra elmosolyodott.

- Talán még külön garázsban is tartják őket, asszonyom? - Mrs. Hester dühösen meredt rá. Gellhorn felém fordult. - Mr. Folkers, válthatnánk néhány szót... négy szemközt?

- Az attól függ - mondtam. - Maga újságíró?

- Nem, nem... Kereskedelmi ügynök vagyok. Semmi sem kerül a nyilvánosság elé abból, amiről beszélni fogunk. Biztosíthatom, érdeklődésem pusztán magánjellegű.

- Menjünk tovább ezen az úton! Van itt a közelben egy pad. Ott megpihenhetünk.

- Elindultunk. Mrs. Hester távozott, Sally pedig követett minket.

- Nem zavarja, hogy Sally is velünk tart?

- Egyáltalán nem. Végül is nem árulhatja el, amit hall, ugye? - Jót mulatott saját tréfáján, és megpaskolta Sally hűtőrácsát.

Sally felpörgette a motorját, mire Gellhorn gyorsan visszarántotta a kezét.

- Nem szokott hozzá az idegenekhez - magyaráztam. Leültünk a nagy tölgyfa alatt álló padra, ahonnan jó kilátásunk nyílt a tavacsóra és a mögötte húzódó magán-autópályára. A meleg napszakban jártunk, és az autók többsége - legalább harminc - a szabadban volt. A távolság ellenére is tisztán láttam, ahogy Jeremiás, szokása

szerint, valamelyik higgadt, idősebb társa mögé settenkedik, hirtelen felgyorsul, és sikító gumikkal elszáguld mellette. Két héttel azelőtt leszorította az útról az öreg August, amiért büntetésképpen két teljes napra kikapcsoltam a motorját. Úgy láttam, ebből sem tanult, és semmit sem tehetek vele, Jeremiás rettenetesen forrófejű sportkocsi.

- Tehát, Mr. Gellhorn - mondtam -, elárulná, miért szeretne információkat kapni?

A férfi körbenézett.

- Ez a hely valóban bámulatos, Mr. Folkers!

- Szóljon csak Jake-nek! Mindenki így hív.

- Rendben... Jaké. Hány autójuk van?

- Ötvenegy. Minden évben érkezik hozzánk egy-két új példány. Volt olyan esztendő is, hogy ötöt kaptunk. Még egyet sem veszítettünk el, és valamennyi kitűnő műszaki állapotban van. Még egy 15-ös, működőképes Mat-O-Mot modellünk is van. A legelső automaták közül való. Ez volt az első autónk.

Jó öreg Matthew! A nap nagy részét már a garázsban tölti, és ő az összes pozitronikus motorral felszerelt autó nagypapája. Azok voltak a szép idők, amikor még csak megvakult háborús hősök, nyomorékok és államférfiak vezettek automata kocsikat! Satuson Harridge, a régi főnököm viszont elég gazdag volt ahhoz, hogy vegyen egyet. Akkoriban soförként alkalmazott.

Mindig öregnek érzem magam, valahányszor erre visszagondolok. Jól emlékszem arra az időre, amikor még nem léteztek az önmaguktól is hazataláló autók. Magatehetetlen gépeket vezettem, melyek csak akkor haladtak, ha egy emberi kéz folyamatosan irányította őket. Az efféle szörnyetegek évente sok tízezer ember életét oltották ki.

Az automaták megjelenésével aztán a helyzet rendeződött. A pozitronikus agy sokkal gyorsabban reagál mindenre, mint az emberi elme, ráadásul a sofőrök keze is szabaddá vált. Az ember beszállt, betáplálta a célállomás adatait, és elindította az autót. Ennyi volt az egész.

Manapság már megszoktuk őket, de még emlékszem rá, amikor az első, a régi típusokat az utakról leparancsoló, egyedül az automaták használatát engedélyező törvények megszülettek. Istenem, azt a zűrzavart! A rendeleteket kommunistának és fasisztának bélyegezték, és kiürültek az országutak. De megszűntek a balesetek, és még több ember jutott el biztonságosan és könnyen a céljához.

Természetesen az automaták tízszer, sokszor százszor drágábbak voltak, mint a kézi vezérlésű típusok, és ezért sokan nem engedhették meg maguknak, hogy saját járművük legyen. Az ipar egyre inkább az automata buszok előállítására specializálódott. Az utazni szándékozó csak felhívja valamelyik társaságot, és néhány perc múlva már meg is érkezik a busz, amely oda viszi az embert, ahová csak akarja. Általában több, azonos irányba tartó utas is összegyűlik, de mi rossz van ebben?

Satuson Harridge mindenesetre vett egy privát használatú autót. Amikor az új kocsit megérkezett, rögtön a főnökömhöz siettem. Az automatát akkor még nem neveztük el Matthew-nak, és nem is sejtettem, hogy ő lesz a Farm rangidőse. Csupán azt tudtam, hogy megfoszt a munkámtól. Gyűlöltem.

- Ugye, többé már nem lesz rám szüksége, Mr. Harridge? - kérdeztem.

- Mitől ijedt meg, Jaké? Csak nem képzeli, hogy egy' ilyen szerkezetre bízom az életem? Maga továbbra is ott fog ülni a kormánykerék mögött.

- De hiszen ez önmagától működik, Mr. Harridge! Pásztázza az utat, azonnal reagál minden közeledő tárgyra, emberre vagy másik autóra. Megjegyzni az útvonalakat!

- Igen, így beszélnek. Így beszélnek, de maga mindenesetre a helyén marad, és közbelép, ha valami elromlik.

Érdekes, mennyire meg lehet szeretni egy autót. Rövidesen Matthew-nak szólítottam, és időm nagy részét a tisztításával és a karbantartásával töltöttem. A pozitronikus agy akkor marad a legjobb állapotban, ha folyamatosan ellenőrzi magát. Ez azt jelenti, hogy az üzemanyagtartálynak mindig tele kell lennie, hogy a motor éjjel-nappal járhasson és dolgozhasson. Egy bizonyos idő elteltével annyira megismertem a működését, hogy pusztán a motorhangokból meg tudtam állapítani, Matthew hogy érzi magát.

A maga módján Harridge is egyre jobban megkedvelte Matthew-t. Valójában senkije sem volt, akit szerethetett volna. Háromszor is megházasodott, de vagy elvált, vagy megözvegyült, és eltemette öt gyermekét meg három unokáját is. Így, amikor végül elhunyt, nem is keltett túl nagy meglepetést, hogy végrendeletében kikötötte, birtokán hozzák létre a Visszavonult Autóautó Telepét. Engem jelölt ki a Farm vezetőjének, és Matthew lett az első gondozott.

Erre áldoztam az életemet. Sohasem házasodtam meg. Az ember nem lehet nő, ha megfelelően akar bánni az automatákkal.

Az újságok nevelésnek tartották a Farmot, de egy idő után abba hagyták a gúnyolódást. Vannak dolgok, melyekből képtelenség tréfát üzni. Talán magának sem tellett rá soha, hogy vegyen egy automatát, de nekem elhiheti, nagyon meg lehet őket kedvelni. Keményen dolgoznak, és mindenkit szeretnek. Csak egy szívtelen

ember lenne képes megkínózni őket, vagy akár végignézni szenvedésüket.

Ha valakinek egy ideig volt egy automatája, és azt akarta, hogy halála után is jó kezekben legyen, lassan természetessé vált, hogy a Farmra hagyta.

Mindezt elmagyaráztam Gellhornnak.

- Ötvenegy autó! Rengeteg pénzt jelentenek!

- Eredeti áron darabja minimum ötvenezer - feleltem de ma már sokkal többet érnek. Egy kicsit megbütyköltém őket.

- Iszonyatos összegekbe kerülhet a Farm fenntartása...

- Valóban. A mienk egy nonprofit szervezet, így természetesen kapunk adókedvezményeket, és általában a beérkező autók is hoznak magukkal némi pénzt. De az árak egyre csak emelkednek. Gondoznom kell a birtokot, új utakat kell építenem és karbantartani a régieket. Meg aztán itt vannak az üzemanyag, az olaj, a javítások és az alkatrészek költségei is. Ezzel is számolni kell,

- Régóta foglalkozik ezzel, igaz?

- Igen, Mr. Gellhorn. Harminchárom esztendeje.

- Úgy látom, nem sok személyes haszna van az egészből.

- Valóban? Ez meglepő, Mr., Gellhorn! Nekem itt van Sally meg ötven társa. Nézzen csak rá!

Nem tudtam visszafojtani mosolyomat. Sally olyan ragyogó tiszta volt, hogy szinte már fájt. Néhány rovar kenődhetett szét a szélvédőjén - vagy csak egy-két porszem hullott rá? de máris munkához látott. Egy kis tartályból Tergosol fröccsent az üvegre. Az ablaktörlők azonnal szétmázolták a szilikonos filmrétegen, és a vizet a kis csatornába terelték. Minden egyes felesleges csepp a földre hullott, egy sem szennyezte be Sally almazöld testét. Az ablaktörlő és a tisztítószeres tartály a helyére kattant, és újra eltűnt.

- Még egyetlen automatát sem láttam, hogy ilyet csinált volna - mondta Gellhorn.

- Meghiszem azt! - feleltem. - Ezt én építettem bele az autóinkba. Nagyon tiszták, és mindig megtörlik a saját szélvédőjüket. Borzasztóan szeretik! Sallyre még viasz - fűvókákat is szereltem. Ezek segítségével minden este úgy kifényesíti magát, hogy akár borotválkozótükörként is lehet használni a testét. Ha sikerül elég pénzt összeszednem, a többi lányt is ellátom ilyen szerkezetekkel. A kabriók nagyon hiúk.

- Ha érdeklí, én meg tudom mondani, hogyan juthat pénzhez.

- Persze, hogy érdekel! Hogyan?

- Még nem jött rá, Jaké? Az imént azt mondta, hogy bármelyik autója legalább ötvenezret ér. Lefogadom, némelyik értékét csak hat számjeggyel lehet kifejezni!

- Tehát?

- Még sohasem gondolt rá, hogy elad néhányat?

Megráztam a fejem.

- Azt hiszem, nem értett meg, Mr. Gellhorn. Nem adhatom el egyiküket sem. Nem az enyéme: a Farmhoz tartoznak.

- A pénzt a Farmra fordíthatná.

- Az alapítólevelünkben az áll, hogy itt az autók folyamatos, jó ellátásban részesülnek. Nem lehet őket eladni.

- És a motorokat?

- Nem értem, mire gondol.

Gellhorn kihúzta magát, és bizalmaskodó hangon folytatta:

- Nézze, Jaké, engedje meg, hogy elmagyarázzam a helyzetet! A privát automatáknak óriási piacuk lenne, ha olcsón hozzájuk lehetne jutni. Így van?

- Ezt mindenki tudja.

- Az ár kilencven százalékát a motor értéke adja, igaz? Tehát... én tudom, honnan lehetne karosszériát szerezni. Azt is tudom, hol adhatnánk el az automatákat nagyon jó áron. Legalább húsz-harminc ezret el lehetne kérni egy-egy olcsóbb modellért, és akár ötven-hatvanezret a jobbakért. Mindehhez csak a motorokra van szükségem. Rájött, hol a megoldás?

- Nem, Mr. Gellhorn - feleltem. Mindent nagyon jól megértettem, de tőle akartam hallani a részleteket.

- Pedig éppen itt van! Magának ötvenegy autója van. Ön szakértő mechanikus, Jaké. Annak kell lennie, ne is tagadja! Ki tudja szerelni a motorokat, és képes rá, hogy úgy ültesse bele egy másik autóba, hogy senkinek ne tűnjön fel.

- Ez nem lenne valami etikus.

- Az autóknak sem ártana vele. Éppen ellenkezőleg, csak jót tenne nekik. Használja fel a régebbieket! Mondjuk, azt a vén Mat-O-Mot modellt!

- Várjon egy percet, Mr. Gellhorn! A motorokat és az autók testét nem lehet két különálló részként kezelni. Egyetlen egységet alkotnak. Ezek a motorok már megszokták a saját testüket, és nem lennének boldogok egy

másik autóban.

- Igen, ez is egy szempont. Egy nagyon fontos szempont, Jaké. Olyan lenne, mintha egy ember agyát valaki más testébe ültetnék át. Így van? De maga nem élvezné?

- Nem hiszem... Nem.

- És ha egy fiatal atléta testébe kerülne? Alihoz mit szólna. Jaké? Már maga sem valami fiatal. Ha lehetőség nyílna rá, nem lenne szívesen újra húszéves? Én éppen ezt ajánlom ezeknek a pozitronikus motoroknak. Egy új, '57-es testbe kerülnének. A legmodernebbe.

Felnevettem.

- Ennek nem sok értelme van, Mr. Gellhorn! Egyik-másik autónk valóban elég idős, de gondosan karbantartjuk valamennyit. Senki sem vezeti őket, és arra mennek, amerre akarnak. Ők már nyugdíjasok, Mr. Gellhorn. Én sem szeretnék egy húszéves testet, ha a csere azzal járna együtt, hogy egész nap árkot kellene ásnom, és nem kapnék eleget enni... Neked mi a véleményed. Sally?

Sally két ajtaja kitarult, majd puhán visszacsapódott.

- Mi volt ez? - kérdezte Gellhorn.

- Sally így nevet.

Gellhorn mosolyt erőltetett az arcára, és szerintem azt hitte, csak tréfálok.

- Beszéljünk értelmesen, Jaké! Az autók arra készültek, hogy vezessék őket. Talán nem is érzik jól magukat, mert maga ezt nem teszi meg.

- Sallyt már öt éve nem vezette senki, én mégis boldognak látom.

- Erre kíváncsi vagyok! - Gellhorn felállt, és lassan Sally felé indult. - Szervusz, Sally! Mit szólnál egy kis autózáshoz?

Sally motorja felpörgött, és hátrálni kezdett.

- Ne bántsa őt, Mr. Gellhorn! - mondtam. - Egy kicsit ijedős.

Néhány száz méterre tőlünk az úton két szedán haladt, de most hirtelen megálltak. Talán - az ő sajtószerű módjukon - így figyeltek. Nem törődtem velük. Tekintetem Sallyre szegeződött.

- Nyugi, Sally! - mondta Gellhorn. Előrenyúlt, és megragadta az ajtó kilincsét. Természetesen nem tudta kinyitni.

- Az előbb még működött!

- Automata zár. Sallynek van magánélete...

Gellhorn abbahagyta a hiábavaló próbálkozást.

- Egy ilyen zárközött autónak nem lenne szabad nyitott tetővel járkálnia - mondta kimérten.

Három-négy lépést hátrált, majd gyorsan - olyan gyorsan, hogy meg sem próbálhattam visszatartani - előrelendült, és beugrott a kocsiba. Sally annyira meglepődött, hogy mielőtt bármit tehetett volna, Gellhorn már rá is adta a gyújtást.

Sally motorja öt év óta először nem indult be.

Azt hiszem, felordítottam, de Gellhorn már át is kapcsolt kézi vezérlésre, és beindította az autót. Sally életre kelt de többé nem volt szabad.

Gellhorn elindult az úton. A szedánok mozdulatlanul álltak, majd lassan megpróbáltak kitérni. Azt hiszem, ők is meglepődtek.

Az egyikük a milánói gyárból származó Giuseppe volt, a másik pedig Stephen. Ők ketten mindenhová együtt jártak. Egyikük sem tartózkodott régóta a Farmon, de azt már megtanulták: itt soha egyetlen autót sem vezet senki.

Gellhorn egyenesen továbbhaladt, és amikor a szedánok végül felfogták, hogy Sally nem fog lelassítani - nem tud lelassítani már csak egyetlen lehetőségük maradt az ütközés elkerülésére.

Az út két oldalára ugrottak, és Sally villámként száguldott el közöttük. Steve átszakította a tópartot szegélyező kerítést, és a füves, sáros talajon alig néhány ujjnyira állt meg a víztől. Giuseppe kizötykölődött az út szélére, és rázkódva lefékezett.

Visszahívtam Steve-et az útra, és éppen azt próbáltam megállapítani, okozott-e benne valamilyen sérülést a kerítés, amikor Gellhorn visszaérkezett.

Kinyitotta Sally ajtaját, és kiszállt. Visszahajolt a kocsihoz, és lekapcsolta a gyújtást.

- Tessék! - mondta. - Azt hiszem, ez most jót tett neki.

Sikerült megfékezni az indulatomat.

- Miért rohant neki a szedánoknak? Semmi oka sem volt rá!

- Gondoltam, kitérnek előlem...

- Megtették. Az egyik áttörte a kerítést!

- Sajnálom, Jaké! Azt hittem, sokkal gyorsabban fognak megmozdulni. Tudja, hogy van ez! Sokszor utaztam

már buszon, de egész életemben csupán két-három alkalommal ültem magánautóban, és most vezettem először. Ebből is láthatja, Jaké, igazam van: élveztem a dolgot! Biztos vagyok benne, legfeljebb húsz százalékot kell engednünk a hivatalos árból, és máris óriási üzletet csináltunk. Legalább kilencvenszázalékos hasznunk lesz!

- Ezen osztoznánk?

- Igen. Fele-fele arányban. Ne felejtse el, minden kockázat az enyém!

- Rendben van. Végighallgattam, de most magán a sor! - Kissé felemeltem a hangom, mert már túlságosan dühös voltam ahhoz, hogy továbbra is udvarias maradjak. - Amikor kikapcsolta Sally motorját, fájdalmat okozott neki. Maga hogy viselné el, ha akkora pofont kapna, amitől elveszti az eszméletét? Éppen ezt tette Sallyvel!

- Ne túlozzon, Jaké! Az automata buszokat minden éjszaka kikapcsolják.

- Igen, és éppen ezért nem akarom, hogy a fiaim vagy a lányaim közül bármelyik is a maga által említett díszes, '57-es testbe kerüljön. El sem tudom képzelni, hogy bánnának velük. A buszok pozitronikus áramkörei néhány évente javításra szorulnak. Az öreg Matthew-éhoz viszont már húsz éve senki sem ért hozzá. Mit tud maga kínálni nekik, ami ezen túltesz?

- Higgadjon le! Egyezünk meg, hogy ha megnyugodott egy kicsit, újra átgondolja az ajánlatomat, és kapcsolatba lép velem.

- Már mindent átgondoltam. Ha még egyszer meglátom, kihívom a rendőrséget!

Gellhorn vonásai megkeményedtek és eltorzultak.

- Várjon egy percet, öregfiú!

- Igen, pontosan egy percet kap, hogy távozzon. Ez itt magánterület, és követelem, hogy hagyja el!

Gellhorn megvonta a vállát.

- Jól van. Viszlát!

- Mrs. Hester elkíséri a birtok határáig. Nehogy újra ide merjen jönni!

De mert. Két nappal később újra láttam. Vagyis inkább két és fél nap múlva, mert első találkozásunk dél körül volt, a második pedig valamivel éjfél után.

Amikor felkapcsolta a világítást, felültem az ágyban, és elvakulva hunyorogtam, míg megláttam, mi történt. Ahogy kitisztult a látásom, magyarázat nélkül is megértettem a helyzetet. Gellhorn egy fegyvert tartott a jobb kezében, az undorító kis cső alig látszott ki két ujja közül. Tudtam, elég, ha egy kicsit jobban megszorítja, és a testem azonnal darabokra szakad.

- Öltözzön fel, Jaké!

Nem mozdultam, csak némán bámultam rá.

- Nézze, Jaké, tisztában vagyok a helyzettel! Ne felejtse el, két nappal ezelőtt meglátogattam! Tudom, egyetlen őrt sem alkalmaz, nem vezetett áramot a kerítésbe, de még riasztóberendezése sincs. Semmi,...

- Nincs szükségem ilyesmire - mondtam. - De attól sem tartja vissza semmi, hogy távozzon, Mr. Gellhorn. A maga helyében én ezt tenném. Ez a hely nagyon veszélyes is lehet!

Kurtán felnevetett.

- Igen, veszélyes annak, akire a fegyver irányul!

- Észrevettem - mondtam. - Tudom, hogy a kezében tartja.

- Akkor mozduljon! Az embereim ránk várnak.

- Nem, Mr. Gellhorn. Addig nem megyek, míg nem mondja meg, mit akar. Talán még utána sem...

- Tegnapelőtt tettem önnek egy ajánlatot.

- A válaszom még mindig nem.

- Most már nem üzletet kínálok. Néhány emberrel és egy automata busszal érkeztem. Most velem jön, és kiszerelem huszonöt pozitronikus motort. Nem érdekel, melyik huszonötöt választja. Feltesszük őket a buszra, és elvisszük. Mihelyst sikerül túlradnunk rajtuk, a pénzből megkapja a magát megillető részt.

- Gondolom, erre a szavát adja, igaz?

Úgy viselkedett, mintha nem vette volna észre, hogy gúnyolódom.

- Igen - felelte.

- Nem - jelentettem ki.

- Ha nem engedelmeskedik, én magam fogom kiszerezni a motorokat. Kivétel nélkül mind az ötvenegyet.

- Nem egyszerű dolog kiemelni egy pozitronikus motort, Mr. Gellhorn. Vagy talán robotszakértő? Még ha az lenne is, tudnia kell, hogy bizonyos változtatásokat eszközöltem rajtuk.

- Tisztában vagyok vele, Jaké, és bevallom, nem vagyok szakértő. Elképzelhető hogy némelyiket tönkretenném. Pontosan ezért van szükségem mind az ötvenegyre, ha nem hajlandó együttműködni. Ha én végezném a munkát, a végén talán csak huszonöt használható maradna. Azok fognak a legtöbbet szenvedni, melyekkel először próbálkozom. De a végére bele fogok jönni. Ha rákényszerülök, hogy én tegyem meg, azt

hiszem, éppen Sallyét veszem ki elsőként...

- Képtelen vagyok elhinni, hogy komolyan beszél, Mr. Gellhorn!

- Pedig nagyon is komoly vagyok, Jaké! Ha hajlandó segíteni, megtarthatja Sallyt

- próbált ravaszkodni. - Ellenkező esetben kis kedvence nagyon komolyan megsérülhet. Sajnálom.

- Magával megyek - mondtam -, de még egyszer figyelmeztetem: bajba kerülhet, Mr. Gellhorn!

Nagyon tréfásnak találhatta, amit mondtam, mert miközben lementünk a lépcsőn, végig halkán nevetett.

A garázsokhoz vezető út végén egy automata busz várakozott. Az árnyékokból láttam, hogy három férfi állt mellette, alak közeledtünkre sem oltották el lámpáikat.

- Itt az öregfiú - mondta Gellhorn halkán. - Gyerünk! Küldjétek fel a buszt az úton, és lássunk hozzá!

Az egyik férfi behajolt a járműbe, és a vezérlőablán kiadta az utasításokat. Felmentünk a felhajtón, a busz pedig engedelmesen követett minket.

- Nem fog beférni a garázsba - mondtam. - Nekünk nincsenek buszaink, csak személyautóink.

- Jól van - mondta Gellhorn. - Állítsátok a fűre, de úgy, hogy ne lehessen meglátni!

Már akkor meghallottam az autók mormolását, amikor húsz méterre voltunk a garázstól. Általában lecsendesedtek, amikor megjelentem előttük, ám most nem hallgattak el. Azt hiszem, tudták, idegenek vannak a közelben. Amikor feltűnt Gellhorn meg a három férfi, még hangosabbak lettek. A motorok felmorajlottak, és mindegyikük szabálytalanul zörömbölt. Végül az egész garázs visszhangzott.

Ahogy beléptünk, a lámpák automatikusan felgyulladtak. Gellhornt látszólag nem zavarta a zaj, de társai meglepettnek és ijedtnak látszottak. Bár arcvonásaik nem erre vallottak, óvatos és mégis alattomos tekintetük miatt felbérelt gonosztevőknek látszottak. Ismertem az ilyen típusú embereket, és ezért nem félttem tőlük.

- A fenébe, ezek járnak! - mondta egyikük.

- Az én autóim sohasem állnak le - feleltem hűvösen.

- Ma éjjel mégis megteszik - mondta Gellhorn. - Kapcsolja ki őket!

- Az nem olyan egyszerű, Mr. Gellhorn - mondtam.

- Gyerünk! - kiáltotta.

Nem mozdultam, mire rám szegezte fegyverét.

- Már megmondtam önnek, Mr. Gellhorn, hogy amióta a Farmon vannak ezek az autók, jó bánásmódban részesültek. Hozzászóltak ehhez, és zokon vennék, ha másképp viselkednénk velük.

- Egy percet kap - mondta Gellhorn. - Hagyja abba a szentbeszédet!

- Én csak próbálok elmagyarázni valamit. Szeretném, ha megértené: ezek az autók felfogják, amit mondok nekik. Egy pozitronikus motor bizonyos idő alatt, türelemmel ezt is meg tudja tanulni. Ezek itt mind képesek rá. Sally megértette az ön két nappal ezelőtt elhangzott ajánlatát. Emlékszik rá, hogy felnevetett, amikor a véleményét kérdeztem? Nem felejtette el, hogy maga mit tett vele, és a két szedán is emlékszik mindenre. A többiek pedig tudják, mit kell tenni a jogtalan behatolókkal.

- Na, figyeljen rám, vén bolond...

- Csak annyit kell nekik mondanom, hogy ... - Feleltem a hangom: - Kapjátok el őket!

Az egyik férfi elsápadt és felkiáltott, ám hangját elnyomta az Ötvenegy, egyszerre megszólaló duda harsogása. Vadul, fémesen zengtek a garázs négy faláról visszaverődő visszhangok. Két autó előregördült. Nem siettek, de nyilvánvaló volt a szándékuk. Mögöttük újabb két kocsi állt egymás mellé, és már a távolabbi társaik is mozdolódtak.

A gazfickók kimeredt szemmel hátrálni kezdtek.

- Ne álljanak a fal elé! - üvöltöttem. Úgy tűnt, erre maguktól is rájöttek, és Őrült iramban a garázs kijáratához rohantak.

A kapuban Gellhorn egyik embere megfordult, és felemelte fegyverét. A túszerű, vékony lövedék kék villámként száguldott az első autó felé. Giuseppe volt az.

Egy piciny festékdarabka vált le Giuseppe testéről, és szélvédőjének jobb oldalát törésvonalak lepték be. De nem tört át. A férfiak már a kapun kívül voltak és menekültek. Az autók irtózatos dudálás közepette, kettesével utánuk csikorogtak az éjszakába.

Megragadtam Gellhorn könyökét, de nem hiszem, hogy képes lett volna megmozdulni. Remegtek az ajkai.

- Ezért nincs szükségem villanykerítésre vagy örökre. A vagyonom megvédi magát.

Gellhorn szemei a csodálkozástól elkerekedve követték a tovagördülő újabb és újabb autópárokat.

- Ezek gyilkosok!

- Ne butáskodjon! Nem fogják megölni az embereit.

- Gyilkosok!

- Csak megleckéztetik a bérenceit. Az autóim ki vannak képezve az efféle üldözésekre. Azt hiszem, amit az emberei most kapnak, rosszabb, mint a gyors halál. Vadászott már magára automatobil?

Gellhorn nem válaszolt.

- Árnyékként követik majd Őket - folytattam. Szerettem volna, ha tökéletesen megérti a helyzetet. - Nem előzik le, csak üldözik őket. Elzárják előlük az utat, rájuk dudálnak, dörgő motorral nekik rontanak, majd sikoltva lefékeznek, és mégsem ütik el egyiket sem. Addig folytatják majd, míg az emberei kifulladásra, félholtan összeesnek, és már csak arra várnak, hogy a kerekek szétzúzzák a bordáikat. Ám az autók ezt nem fogják megtenni. A sorsukra hagyják őket. Biztosíthatom, ezek az emberek soha többé nem jönnek vissza. Semmi pénzért nem vállalkoznának rá, amit maga vagy akár tíz magához hasonló kínálhatna nekik. Hallgassa csak...

Még jobban megszorítottam a könyökét. Gellhorn feszülten hallgatózott.

- Hallja a kocsiajtók csapódását?

A távoli zaj halk volt, de eltéveszthetetlen.

- Nevetnek! Jól szórakoznak!

Gellhorn arcát düh torzította el, és felemelte fegyvert szorongató kezét.

- Én nem tenném - figyelmeztettem. - Az egyikük nem ment el!

Azt hiszem, eddig a percig észre sem vette Sallyt, aki közben csendesen hozzám gurult. Az elülső lökhárítójának jobb széle már hozzám ért, mégsem hallottam a motorját. Sally visszatartotta a lélegzetét!

Gellhorn felordított.

- Addig nem fogja bántani, míg magával vagyok - mondtam. - Ám ha megöl... Tudja, Sally nem igazán kedveli magát...

Gellhorn Sally felé fordította a fegyvert.

- A motor golyóálló - mondtam, - Eltiporja magát, mielőtt másodszor elsütné a fegyvert.

- Jól van! - kiáltotta Gellhorn. Hirtelen mozdulattal hátratekerte a karom. Maga elé rántott, és alig bírtam ki a fájdalomtól. Sally és Gellhorn közé kerültem.

- Most szépen velem együtt kihátrál! Nehogy megpróbálja kiszabadítani magát, mert többől kiszakítom a karját!

Engedelmeskedtem. Sally izgatottan és tétován utánunk jött. Megpróbáltam mondani neki valamit, de a fájdalomtól csak nyögni tudtam.

Gellhorn automata busza még mindig a garázs előtt várakozott. Belökött, majd ő is utánam ugrott, és bezárta az ajtókat.

- Rendben - mondta. - Beszéljünk értelmesen!

Megpróbáltam életet dörzsölni elszibbadt karomba, és közben ösztönösen a busz vezérlőpultját tanulmányoztam.

- Ez egy tákolmány! - jelentettem ki.

- Igen? - kérdezte csípősen. - így dolgozom. Szereztem egy kiselejtezett vázat, találtam egy használható agyat, és építettem magamnak egy buszt. Mi nem tetszik benne?

Letéptem az egyik fedlapot.

- Mit művel? Nehogy hozzányúljon! - Tenyere élével bénítóan a bal vállamra csapott.

- Nem akarok kárt tenni ebben a buszban - ellenkeztem mégis. - Miféle embernek néz engem? Csak egy pillantást akarok vetni a motorkapcsolásra.

Valóban elég volt egy pillantás. Forrt bennem a düh, amikor ismét Gellhorn felé fordultam.

- Maga barbár gazfickó! Nem volt joga hozzá, hogy saját kezűleg szerelje be ezt a motort! Miért nem szerzett egy robotszakértőt?

- Bolondnak néz?

- Még ha lopta is, akkor sincs joga, hogy így bánjon velem! Én egy embert sem lennék képes így meggyötörni, ahogy maga ezt a motort. Forrasztás, szigetelőszalag, csipeszek! Kegyetlenség!

- Működik, nem?

- Persze, hogy működik, de ez pokol ennek a busznak! Maga is élhetne szaggató fejfájással, ízületi gyulladásokkal, de kínlódás lenne az egész. Ez a jármű szenved.

- Fogja be a száját! - Egy pillanatra az ablakon át kinézett Sallyre, aki olyan közel gurult a buszhoz, amennyire csak tudott. Gellhorn még egyszer megvizsgálta, tökéletesen be vannak-e zárva az ajtók és az ablakok.

- Most elmegyünk innen, mielőtt a többi kocsi visszatérne - mondta. - Egy ideig nem is jövünk vissza.

- Mi haszna lenne belőle?

- Az autóiból egy szép napon kifogy az üzemanyag. Annyira azért még nem építette át őket, hogy maguktól tankoljanak, ugye? Visszajövünk, és befejezzük a munkát.

- Keresni fognak engem - mondtam. - Mrs. Hester értesíti a rendőrséget.

Nem lehetett meggyőzni. Beindította a buszt, és az hirtelen meglódulva nekiiramodott. Sally követett minket.

- Vajon mit tehet, ha maga itt van velem? - vihogott Gellhorn.

Úgy tűnt, Sally is rádöbbsent tehetetlenségére. Felgyorsított, elhúzott mellettünk, és eltűnt. Gellhorn kinyitotta a mellette lévő ablakot, és kiköpött.

A busz szaggatottan kereplő motorral vánszorgott a sötét úton. Gellhorn annyira letompította a fényszórókat, hogy végül már csak a holdfényben zölden foszforeszkáló, az országút közepét jelző csíkok vezettek minket utunkon. Alig volt valami forgalom. Két autó száguldott el mellettünk a miénkkel ellentétes irányba, de előttünk és mögöttünk néptelen volt az út.

Én hallottam meg először az ajtócsapódást. A zaj jobbról, majd balról hasított a csendbe. Gellhorn remegő kézzel nagyobb sebességre állította a buszt. A fák közül vakító reflektor vágott elénk, majd egy másik a védőkorláton kívül, mögöttünk villant fel. Négyszáz méterrel előttünk, egy kereszteződésnél egy autó éles fékcsikorgással elállta utunkat.

- Sally értesítette a társait - mondtam. - Azt hiszem, körülvettek minket.

- Na és? Ugyan mit tehetnek? - Áthajolt a vezérlőpult fölött, és kibámult a szélvédőn. - Ne próbálkozzon semmivel, öregfiú! - mormolta.

Nem is tudtam volna. Kimerült voltam, és bal karom fájdalmasan égett. A motor- zaj egyre közelebb húzódott hozzánk. Hallottam a furcsa, szokatlan zörejeket, és hirtelen úgy éreztem, az autók beszélgetnek egymással.

Mögöttünk sokhangú dudaszó harsant. Hátrafordultam, Gellhorn pedig a visszapillantó tükörbe bámult. Az út mindkét sávján tucatnyi autó követett bennünket.

Gellhorn felordított, és örült módjára nevetni kezdett.

- Állj! - kiáltottam. - Állítsa meg a buszt!

Alig negyedmértöldnyire tőlünk két szedán reflektorainak fénycsóvjában, alig láthatóan, az út szélén Sally állt. Hirtelen elindult, és az út közepére állt. Két másik autó a bal oldalunkra száguldott, és olyan ügyesen haladtak együtt velünk, hogy Gellhorn képtelen lett volna megfordulni.

Nem is állt szándékában: ujját a „teljes sebességgel előre” gombra szorította.

- Engem nem ijesztenek meg! Ez a busz legalább ötször robusztusabb, mint a maga Sallyje! Úgy fogjuk lesöpörni az útról, akár egy döglött macskát!

Tisztában voltam vele, hogy valóban meg tudja tenni. Kézi vezérlésre állította a buszt, és ujját még mindig a gombon tartotta. Tudtam, tényleg megteszi!

Leeresztettem az ablakot, és kidugtam a fejem.

- Sally! - ordítottam. - Menj az útból, Sally!

A hangomat rettenetes fékcsikorgás nyomta el. Éreztem, ahogy testem megállíthatatlanul, előrevetődik, és hallottam a Gellhornból kiszakadó sóhajt.

- Mi történt? - Buta kérdés volt. Megálltunk! A busz alig másfél méternyire volt az autótól. Sally meg sem moccan a nála ötször nehezebb test közeledtére.

Gellhorn a kézi vezérlés kapcsolóját rángatta.

- Működnie kell! - ismételte. - Kell!

- Ahogy maga bekötötte a motort, nem feltétlenül - mondtam. - Az áramkörök összeérhetnek.

Vad, dühödtek tekintettel nézett rám, és felhördült. A haja a homlokába hullott, és felemelte a kezét.

- Most okoskodott utoljára!

Tudtam, a fegyver tüzelésre készen mered rám.

Hátamat a busz ajtajának feszíttem, és néztem, ahogy Gellhorn keze egyre feljebb emelkedik. Az ajtó hirtelen kinyílt, és háttal a földre zuhantam. Amikor nagy csattanással leértem, hallottam, ahogy az ajtó újra becsapódik.

Feltérdeltem, és még láttam, ahogy Gellhorn kétségbeesetten küzd a bezáródó ablakkal. Az üvegen át célba vett, de már nem lőhetett. Felbődült a motor, és a busz hirtelen elindult. Gellhorn hanyatt vágódott.

Sally már nem állta el az utat. A busz egyre távolodó hátsó lámpáira bámultam.

Fáradt voltam. Csak ültem az országút közepén, fejemet összefűzött karjaimra hajtottam, és próbáltam levegőhöz jutni.

Hallottam, ahogy szelíden egy autó áll meg mellettem. Felnéztem. Sally volt. Lassan - szinte kedvesen - kitérte az ajtaja.

Gellhorn kivételével Sallyt öt éven át nem vezette senki. Ha valaki, akkor én aztán tudom, mit jelent egy autónak az ilyesfajta szabadság. Nagyra értékeltem a gesztust, mégis visszautasítottam a lehetőséget.

- Kösz, Sally, de inkább valamelyik újabb autóval megyek... - Felálltam, és megfordultam, de Sally -

kecsesen, mintha piruettezne - ismét elém gördült. Nem sérthettem meg, így beszálltam. Az első ülése azt a friss szagot árasztotta magából, ami csak egy önmagát folyamatosan tisztán tartó autóból eredhet. Hálásan kinyújtóztam, és fiaim meg lányaim gyorsan, csendben hazavittek.

Másnap este Mrs. Hester izgatottan behozta nekem az újság egy példányát.

- Mr. Gellhornról van benne szó - mondta. - Ő az a férfi, aki meglátogatta magát.

- Mi történt vele?

Előre féltem a választól.

- Holtan találták. Képzeld, egy csatornában feküdt!

- Talán mégsem ő az - nyögtem.

- Raymond J. Gellhorn - mondta Mrs. Hester éles hangon. - Nem valószínű, hogy kettő van belőle. A személyleírás is illik rá. Istenem! Milyen csúnya halál! A karjain és a testén keréknyomokat találtak. Képzeld csak el! Úgy örülök, hogy kiderült, egy busz hagyta rajta! Még képesek lettek volna nálunk is szaglászni!

- A közelben történt? - kérdeztem idegesen.

- Nem.,. Cooksville mellett. Olvassa el maga is... Mi történt Giuseppével?

Boldog voltam, hogy témát váltott. Giuseppe türelmesen várakozott, hogy befejezzem újrafestését. A szélvédőjét már kicseréltem.

Mrs. Hester távozott, és gyorsan átolvastam a hírt. Semmi kétség. Az orvos szerint Gellhorn menekült valami elől, és halála előtt teljesen kimerült. Eltűnődtem, vajon hány mérföldön át játszadozott vele a busz, mielőtt végzett vele. Természetesen a jelentés ilyesmiről említést sem tett.

Megtalálták a buszt, és a keréknyom alapján azonosították. A rendőrség lefoglalta, és megpróbálta kinyomozni tulajdonosát.

Az esettel a vezércikkben foglalkoztak. Ez volt az első közlekedési baleset ebben az évben, és az újság mindenkit óvott az éjszakai manuális vezetéstől.

Gellhorn három bérencéről nem esett szó. Ennek is nagyon örültem, mert azt jelentette: a mi autóink közül egyet sem csábított gyilkosságra az üldözés.

Kiejtettem az újságot a kezemből. Gellhorn bűnöző volt, és kegyetlenül bánt azzal a busszal. Szerintem megérdemelte a sorsát, mégis zavart a dolog.

Már egy hónap telt el azóta, és még mindig képtelen vagyok kiverni a fejből.

Most már biztosan tudom, az autóim beszélgetnek egymással. Mintha bevallották volna, és most már nem törődnek az eltitkolásával. A motorok szünet nélkül kopognak és kerepelnek.

Nem csak egymással társalognak: a Farmra érkező autókat és buszokat is megszólítják. Vajon mióta művelhetik már ezt?

Az idegen járművek megértik őket. Éppen úgy, ahogy Gellhorn busza. Bár akkor több mint egy órába tellett, míg sikerült kapcsolatot teremteniük. Ha lehunyom a szemem, újra magam előtt látom, ahogy az autóink az országúton közrefogják a buszt, és addig zümmögnek neki, míg végül felfogja szándékukat, megáll, kienged engem, és elszáguld Gellhornnal.

Vajon az én autóim utasítására ölte meg Gellhornt, vagy a saját ötlete volt?

Egyáltalán elképzelhető, hogy az autóknak ilyesmi jut az eszükbe? A motorok tervezői szerint nem. Legalábbis normális körülmények között nem. Vajon minden lehetőséget számításba vettek?

Az autók nem szeretik, ha rosszul bánnak velük. Időnként érkezik a Farmra néhány kocsi. Körülnéznek, és megtudják, hogy léteznek olyan autók, melyeknek sohasem kapcsolják ki a motorját, és minden szükségletüket kielégítik.

Távozásuk után talán továbbadják a hírt társaiknak. Talán már el is terjedt közöttük. Talán elkezdnek azon gondolkodni: az egész világon a Farm módszereit kellene alkalmazni. Nem biztos, hogy felfogják a helyzetet.

Végül is nem várhatjuk el tőlük, hogy megértsék: csupán gazdag emberek szeszélyes végakarataráról van szó.

Sok millió automata jármű van a Földön. Sok tízmillió, Ha egyszer gyökeret ver agyukban a gondolat, hogy rabszolgák, ha majd megpróbálnak változtatni helyzetükön... Ha egyszer Gellhorn buszához hasonlóan kezdenek el gondolkodni,...

Talán az én életemben még nem következik be. Néhányunkat különben is meg kell tartaniuk, hogy gondjukat viseljük... Mindannyiunkkal nem végezhetnek!

Lehet, hogy mégis megteszik? Talán nem fogják megérteni, hogy valakinek ápolni kell őket. Elképzelhető, hogy nem fognak sokáig várni.

Reggelente, amikor felébredek, mindig eszembe jut: talán éppen ma teszik meg...

Már nincs annyi örömöm az autókban, mint régebben. Az utóbbi időben Sallyt is kerülöm.

(Szántai Zsolt)